Euroopa Parlament
2024-2029

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

2025/2156(DEC)

29.1.2026

ARVAMUS

Esitaja: tööhõive- ja sotsiaalkomisjon

Saaja: eelarvekontrollikomisjon

ELi 2024. aasta üldeelarve täitmisele heakskiidu andmise kohta – asutused (2025/2156(DEC))

Arvamuse raportöör: Romana Tomc

PA_NonLegDec

ARVAMUS

Tööhõive- ja sotsiaalkomisjon palub eelarvekontrollikomisjonil kui vastutaval komisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmise:

– võttes arvesse Euroopa Kontrollikoja aastaaruannet ELi asutuste eelarveaasta 2024 kohta,

– võttes arvesse Eurofoundi 2024. aasta konsolideeritud tegevusaruannet,

– võttes arvesse Cedefopi 2024. aasta konsolideeritud tegevusaruannet,

– võttes arvesse ETFi 2024. aasta konsolideeritud tegevusaruannet,

– võttes arvesse EU-OSHA 2024. aasta konsolideeritud tegevusaruannet,

– võttes arvesse ELA 2024. aasta konsolideeritud tegevusaruannet,

Üldised märkused

1. väljendab rahulolu selle üle, et Euroopa Kontrollikoda (edaspidi „kontrollikoda“) kinnitas, et Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Sihtasutuse (Eurofound), Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Ameti (EU-OSHA), Euroopa Kutseõppe Arenduskeskuse (Cedefop), Euroopa Koolitusfondi (ETF) ja Euroopa Tööjõuameti (ELA) 2024. aasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tehingud on üldiselt seaduslikud ja korrektsed ning et nende asutuste finantsseisundist 31. detsembri 2024. aasta seisuga on antud õiglane pilt;

2. tunnustab tööhõive, sotsiaalküsimuste ja sotsiaalse kaasatuse valdkonnas tegutsevate asutuste tehtud kvaliteetset tööd ning rõhutab kõnealuse viie asutuse tähtsust, autonoomiat ja lisaväärtust nende pädevusvaldkonnas; tunneb heameelt viie asutuse jätkuva ja kasvava omavahelise koostöö ja tihedama koostöö üle teiste ELi asutustega, suurendades sidusust ja vastastikust täiendavust, vältides samal ajal kattuvusi; tunneb heameelt ka selle üle, et see koostöö on muutunud struktureeritumaks ja selle tulemuseks on rohkem ühisalgatusi; võtab teadmiseks komisjoni poolt neljale ELi asutusele (Eurofound, Cedefop, ETF ja EU-OSHA) 2024. aastal antud hinnangu, millest nähtub tulemuslikum koostöö asutuste vahel ja selle suurem sidusus; tunneb heameelt ühise tegevuskava üle, milles on määratud kindlaks meetmed, mida need neli asutust võtavad ühiselt hindamises esitatud soovituste järgimiseks;

3. kutsub komisjoni üles kasutama tööhõive- ja sotsiaalküsimustes paremini ära asutuste eksperditeadmisi ja analüüsivõimet, rõhutades, et nende asutusesisestele teadmistele tuginemine parandaks koordineerimist ja liidu eelarvevahendite tõhusat kasutamist; juhib tähelepanu nende kasutamata potentsiaalile pakkuda spetsiaalset asjakohast teavet ning osutada sama kvaliteetseid teenuseid nagu väliskonsultandid, kui see on nende volitustega lubatud;

4. võtab teadmiseks, et kontrollikoja poolt asutuste kohta esitatud tähelepanekud puudutavad puudusi riigihankemenetlustes, juhtimis- ja kontrollisüsteemides ning

eelarve haldamises ning et riigihankemenetlustes esinevad puudused on endiselt suurimaks eeskirjadevastaselt tehtud maksete põhjuseks;

5. tõdeb, et 2022. ja 2023. aasta erakordselt kõrge inflatsioonimäära ning personali-, kommunaal- ja teenusekulude suurenemise tagajärjel on märkimisväärselt vähenenud 2024. aastal põhitegevuseks kättesaadavate rahaliste vahendite osakaal; märgib, et selline olukord, eelkõige laienevate volitustega asutuste puhul, võib kahjustada nende suutlikkust oma ülesandeid tulemuslikult täita; rõhutab, kui oluline on tagada asutuste talitluspidevus, vaadates korrapäraselt läbi nende tegevuseelarvete piisavuse, et tagada eelarvete vastavus nende ülesannetele ja piisav töötajate arv; tunnistab, et asutuste paindlikkus muutuvate oludega kohanemisel on aidanud neil oma volitusi täita tegevuseelarvete vähenemisest hoolimata; tuletab meelde, et volituste laiendamist tuleb samal ajal toetada piisavate rahaliste vahenditega;

6. rõhutab, kui oluline on, et kõik asutused pühenduksid jätkuvalt keskkonnaalase vastutuse integreerimisele oma tegevusse ja otsuste tegemisse; tunneb heameelt edasiste sammude üle ametliku keskkonnajuhtimissüsteemi kehtestamiseks asutustes, kellel seda veel ei ole;

7. tuletab meelde, et horisontaalsed põhimõtted, nagu sooline võrdõiguslikkus, peaksid olema asutuste eelarvestamise, tegevuse, poliitika ja programmide lahutamatu osa; tunneb heameelt nende sellealaste jõupingutuste üle; nõuab, et kehtestataks terviklik sootundlik eelarvestamine, et jälgida ja mõõta soo aspekti arvestavaid eelarveeraldisi;

Euroopa Elu- ja Töötingimuste Parandamise Sihtasutus (Eurofound)

8. tunnustab jätkuvat kvaliteetset tööd, mida sihtasutus teeb teadmiste suurendamiseks ja levitamiseks ning tõenditel põhinevate eksperditeadmiste pakkumiseks, et toetada teadlikuma sotsiaal-, tööhõive- ja tööga seotud poliitika väljatöötamist Euroopas; hindab kõrgelt selle eksperditeadmisi Euroopa sotsiaalõiguste sambaga seotud teemade valdkonnas, sealhulgas direktiivid läbipaistvate ja prognoositavate töötingimuste, lapsevanemate ja hooldajate töö- ja eraelu tasakaalu, piisava miinimumpalga, platvormitöö tingimuste parandamise ja tasustamise läbipaistvuse kohta, samuti seoses Euroopa lastegarantiiga; tunneb heameelt Eurofoundi oluliste teadusuuringute üle poliitiliselt asjakohastes valdkondades, sealhulgas sihtasutuse 2024. aasta tegevuse üle, mille keskmes olid mittetaskukohased ja puudulikud elamistingimused Euroopas, piisav miinimumpalk, vaesus, sissetulekute ebavõrdsus ja keskklass, tööjõupuudus ning sotsiaalse ühtekuuluvuse poliitiline mõõde Euroopas; tunneb heameelt Eurofoundi osalemise üle Euroopa Parlamendi valimiskampaanias, et suurendada hääletamisest teadlikkust;

9. tunneb heameelt kontrollikoja positiivse arvamuse üle sihtasutuse raamatupidamise aastaaruande kohta ja kutsub sihtasutust üles kontrollikoja soovitusi järgima;

10. rõhutab, et liigendamata assigneeringute ülekandmiste määr oli 15,1 %, mis on jätkuv probleem, kuigi see on eelmise aastaga võrreldes madalam, ning võtab teadmiseks sihtasutuse selgituse, milles eristatakse planeeritud ja planeerimata ülekandmisi, kusjuures esimesena mainitud on seotud mitmeaastaste projektidega ega tekita eelarve

ebakindlust; ergutab asutust jätkama oma jõupingutusi, et lähiaastatel planeerimata ülekandmiste määra veelgi alandada;

Euroopa Tööohutuse ja Töötervishoiu Amet (EU-OSHA)

11. tunnustab tööd, mida amet teeb selleks, et töötada välja, koguda ja pakkuda usaldusväärseid ja asjakohaseid andmeid, analüüse ja vahendeid, mille eesmärk on töötervishoiu ja tööohutuse valdkonnas edendada teadmisi, suurendada teadlikkust ning vahetada teavet ning mis aitavad kaasa ka ELi õigusaktide väljatöötamisele selles valdkonnas; hindab teavet ja häid tavasid, mille eesmärk on edendada Euroopas tervislikke ja ohutuid töökohti, eelkõige tööd, mida tehakse tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandesektoris ning seoses psühhosotsiaalsete riskidega töökohal; tuletab meelde, kui tähtis on tööohutus ja töötervishoid, mida ei tohi ohustada suurenenud inflatsioon ega elukallidus; kutsub kõiki ELi asutusi üles järgima töötervishoiu ja tööohutuse kõrgeimaid standardeid; tunneb heameelt ameti 2024. aasta saavutuste üle, sealhulgas südame-veresoonkonna haigusi ja psühhosotsiaalseid riske käsitlevate tööohutuse ja töötervishoiu ülevaadete avaldamise üle, edusammude üle tervishoiu- ja sotsiaalhoolekandesektori alastes teadusuuringutes ning uute ja tekkivate riskide Euroopa ettevõtete uuringu välitöö lõpuleviimise üle ja ka uute veebipõhise interaktiivse riskihindamise vahendite üle;

12. tunneb heameelt ameti tulemuste üle 2024. aastal, mil eelarve täitmise määr oli 99 % ja tööprogrammi täitmise määr 93 %; võtab teadmiseks EU-OSHA poolt 2024. aasta lõpus vastu võetud uue strateegia, millega tagatakse tema teenistuste suutlikkus reageerida selle valdkonna uutele vajadustele ja probleemidele; rõhutab ameti olulist rolli andmete esitamisel teistele uuringuteenistustele, näiteks Euroopa Parlamendi uuringuteenistusele;

13. tunneb heameelt kontrollikoja positiivse arvamuse üle ameti raamatupidamise aastaaruande kohta ja kutsub ametit üles käsitlema kontrollikoja tähelepanekuid, eelkõige seoses juhtimis- ja kontrollisüsteemidega;

14. märgib murega, et ülekandmiste määr oli kõrge, st 22,6 %, mis on eelmise aastaga võrreldes paranenud, kuid ületab siiski tublisti 15 % sihttaset; tuletab meelde, et korduvalt kõrge ülekandmiste määr kahjustab eelarve aastasuse põhimõtet; võtab teadmiseks ameti selgituse planeeritud ja planeerimata ülekandmiste eristamise kohta, mille kohaselt on esimesena mainitud seotud mitmeaastaste projektidega ega tekita eelarvelist ebakindlust; tunneb heameelt meetmete üle, mida EU-OSHA on võtnud eelarve planeerimise protsessi tugevdamiseks, ning ergutab ametit jätkama jõupingutusi, et planeerimata ülekandmiste määra lähiaastatel veelgi alandada;

15. võtab tunnustavalt teadmiseks edusammud, mida EU-OSHA on tegevuskava rakendamise abil teinud selleks, et 2023. aastaga võrreldes vähendada hilinenud makseid;

Euroopa Kutseõppe Arenduskeskus (Cedefop)

16. tunnustab Cedefopi teadusuuringuid, analüüse ja tehnilisi eksperditeadmisi kutsehariduse ja -õppe, kvalifikatsioonide ja oskuste poliitika valdkonnas; tunneb heameelt Cedefopi 2024. aasta saavutuste üle, sealhulgas oskuste prognoosimise valdkonna laiendamise, kaasamise toetamise ning kutsehariduse ja -õppe poliitika peamiste arengusuundade analüüsi üle liikmesriikides; rõhutab eelkõige esimest kogu ELi hõlmavat tehisintellektioskuste alast uuringut ning tööjõupuuduse ja oskuste nappuse indeksi (CLSSI) ning oskuste vajaduse suundumuste lühiajalise prognoosimise (STAS) käivitamist;

17. tunneb heameelt kontrollikoja positiivse arvamuse üle asutuse raamatupidamise aastaaruande kohta ja kutsub asutust üles kontrollikoja tähelepanekuid arvesse võtma, eelkõige seoses hilinenud maksete osakaalu suurenemisega võrreldes 2023. aastaga;

18. tunnustab Cedefopi selle eeskujulike kulukohustuste (100 %) ja maksete (98,89 %) assigneeringute täitmise määrade eest, mis näitavad edukalt Cedefopile eraldatud vahendite optimaalset kasutamist;

19. ergutab Cedefopi viivitamata muutma oma sise-eeskirju, et kooskõlas võrdse kohtlemise põhimõttega tagada, et Kreeka lähetatud riiklikel ekspertidel, kes peavad kolima Thessaloníkisse, on õigus saada päevaraha;

Euroopa Koolitusfond (ETF)

20. tunnustab ETFi panust inimkapitali tugevdamisse ELi naaberriikides, kuigi see tegutseb sageli keerulises geopoliitilises kontekstis; tõdeb fondi keskset rolli tööalase konkurentsivõime suurendamisel reformide kaudu hariduse, kutseõppe, oskuste, elukestva õppe ja tööturusüsteemide valdkonnas; peab kiiduväärseks tema keskendumist rohe- ja digipöördele ning oskuste prognoosimisele, arendamisele ja valideerimisele kui horisontaalsetele küsimustele; märgib, et 2024. aastal oli fondi 30. aastapäev, mil tähistati kolme aastakümmet eksperditeadmisi ja partnerlust kaasava ja tulemusliku hariduse ning oskuste arendamise edendamisel;

21. tunneb heameelt kontrollikoja positiivse arvamuse üle asutuse raamatupidamise aastaaruande kohta ja kutsub ETFi üles kontrollikoja tähelepanekuid arvesse võtma, eelkõige seoses hilinenud maksete osakaalu suurenemisega võrreldes 2023. aastaga;

22. võtab teadmiseks ETFi parandusmeetmed avatud hankemenetlustes eelnevate aastate auditite käigus tuvastatud rikkumiste kõrvaldamiseks;

23. rõhutab ETFi edusamme soolise tasakaalu parandamisel, kuna 57 % juhtidest on nüüd naised, ning tunnustab geograafilise tasakaalu parandamiseks tehtud pingutusi;

Euroopa Tööjõuamet (ELA)

24. tunnustab ameti tööd, mille eesmärk on aidata liikmesriikidel ja komisjonil tagada tööjõu liikuvust käsitlevate liidu õigusnormide õiglane ja tulemuslik täitmine ja

sotsiaalkindlustussüsteemide koordineerimine, sealhulgas 117 kooskõlastatud ühiskontrolli toetamisega 2024. aastal, hõlbustada Euroopa tööturuasutuste võrgustiku (EURES) tegevuse kaudu Euroopas tulemuslikku tööjõu liikuvust ning suurendada koolitus- ja teavituskampaaniate kaudu (eeskätt #FairHORECAinEU ja #Road2FairTransport) teadlikkust töötajate ja tööandjate õigustest ja kohustustest liikuva tööjõuga sektoris, lihtsustades kodanike ja ettevõtjate jaoks siseturu eelistest kasu saamist; tunneb heameelt selle üle, et 2024. aasta oli ameti esimene täieliku tegevussuutlikkusega aasta, mis võimaldas tal täielikult täita oma volitusi kõigis tegevusvaldkondades;

25. tunnustab ametit selle eest, et ta täitis 95 % oma iga-aastasest töökavast, suurendades samal ajal eelmise aastaga võrreldes oma tegevust märkimisväärselt, sealhulgas suurendades kooskõlastatud ja ühiskontrollide arvu 54 %; nõuab ELA täiendavat toetamist, sealhulgas rahalisi vahendeid, et tagada selle lisaväärtus riiklikele täitevasutustele ning võimaldada ametil omal algatusel algatada ja ellu viia piiriüleste juhtumite uurimisi;

26. väljendab rahulolu selle üle, et kontrollikoja arvamus ameti raamatupidamiskontode kohta oli üldiselt positiivne; märgib siiski, et kontrollikoda esitas maksete seaduslikkuse ja korrektsuse kohta märkustega arvamuse, nagu 2023. aastalgi;

27. võtab sellega seoses teadmiseks kontrollikoja märkuse 2024. aastal tehtud maksete kohta summas 2,6 miljonit eurot, mis moodustab 5,7 % maksete assigneeringute kogusummast, ületades olulisuse läve; juhib tähelepanu sellele, et need maksed olid seotud lepinguga, mis sõlmiti avatud hankemenetluse teel, mille kohta 2022. aasta aruandes leiti, et see oli eeskirjadevastane (2,2 miljonit eurot), ning puudustega, mis tuvastati eelkontrollides lepingute täitmise valdkonnas (0,4 miljonit eurot);

28. tõdeb edusamme, mida on tehtud ajutiste teenistujate (lähetatud riiklike ekspertide ja ajutiste töötajate) arvu vähendamisel alates 2022. aastast, mil nad moodustasid 58 % tööjõust; peab siiski kahetsusväärseks, et nende osakaal oli nii 2023. kui ka 2024. aastal endiselt suur – 47 %; ergutab ELAt ja komisjoni jätkama alaliste töötajate osakaalu suurendamist, luues võimaluse muuta lähetatud riiklike ekspertide ametikohad ajutiste teenistujate ametikohtadeks;

29. märgib rahuloluga, et 2024. aastal alandas amet ülekandmiste määra 15 %-le, mis kajastab paremat eelarve täitmist ja finantsplaneerimist; võtab teadmiseks teatavad puudused eelarve haldamisel, näiteks viivised 11,8 % maksetaotluste puhul ja 266 861 euro suuruse eelarvemuudatuse ebaõige kirjendamise;

Järeldus

30. palub, et asutused ja komisjon täidaksid võimalikult kiiresti kõik seni täitmata kontrollikoja soovitused;

31. soovitab olemasolevate andmete põhjal anda Eurofoundi, EU-OSHA, Cedefopi, ETFi ja ELA tegevdirektorite tegevusele asutuste 2024. aasta eelarve täitmisel heakskiidu.

LISA: SISENDI DEKLARATSIOON

Vastavalt kodukorra I lisa artiklile 8 kinnitab arvamuse raportöör, et kasutas arvamuse koostamisel oma arvamuses toimikuga seotud küsimuste kohta sisendmaterjali, mida ta sai järgmistelt huvide esindajatelt, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe[1] kohaldamisalasse, või järgmistelt kolmandate riikide ametiasutuste, sealhulgas nende diplomaatiliste esinduste ja saatkondade esindajatelt:

1. Huvide esindajad, kes kuuluvad kohustuslikku läbipaistvusregistrit käsitleva institutsioonidevahelise kokkuleppe kohaldamisalasse
European Agency for Safety and Health at Work
European Training Foundation
European Labour Authority
European Centre for the Development of Vocational Training
European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions

Eespool esitatud loetelu koostamise eest vastutab ainuisikuliselt arvamuse raportöör.

Kui loetelus on märgitud füüsiliste isikute nimi või ametikoht või mõlemad, kinnitab arvamuse raportöör, et ta on esitanud asjaomastele füüsilistele isikutele Euroopa Parlamendi andmekaitseteate nr 484 (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), milles on kindlaks määratud nende isikuandmete töötlemise suhtes kohaldatavad tingimused ja sellise töötlemisega seotud õigused.

[1] Euroopa Parlamendi, Euroopa Liidu Nõukogu ja Euroopa Komisjoni 20. mai 2021. aasta institutsioonidevaheline kokkulepe kohustusliku läbipaistvusregistri kohta (ELT L 207, 11.6.2021, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA NÕUANDVAS KOMISJONIS

Vastuvõtmise kuupäev	28.1.2026
Lõpphääletuse tulemus	+: 35 –: 6 0: 5

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS
NÕUANDVAS KOMISJONIS

35	+
NI	Branislav Ondruš
PPE	Pascal Arimont, Andrzej Buła, David Casa, Henrik Dahl, Gheorghe Falcă, Sérgio Humberto, Martine Kemp, Miriam Lexmann, Jagna Marczułajtis-Walczak, Eleonora Meleti, Giusi Princi, Dennis Radtke, Liesbet Sommen, Romana Tomc
Renew	Hristo Petrov, Jana Toom, Brigitte van den Berg
S&D	Francisco Assis, Gabriele Bischoff, Vilija Blinkevičiūtė, Vivien Costanzo, Johan Danielsson, Marit Maij, Aodhán Ó Ríordáin, Evelyn Regner, Rosa Serrano Sierra, Raffaele Topo
The Left	Li Andersson, Konstantinos Arvanitis, Per Clausen, Kathleen Funchion, João Oliveira
Verts/ALE	Katrin Langensiepen, Maria Ohisalo

6	–
ESN	Christine Anderson, Petar Volgin
PfE	Jaroslav Knot, Margarita de la Pisa Carrión, Pál Szekeres, Séverine Werbrouck

5	0
ECR	Elena Donazzan, Chiara Gemma, Marlena Maląg, Francesco Torselli, Mariateresa Vivaldini

Kasutatud tähised:
+ : poolt
– : vastu
0 : erapooletu